

LO
Youngsgaten 11
0179 Oslo

Vår sak nr: 612/10 BA

Arkivnr: 011

Deres ref:

Dato: 03.06.2010

INVITASJON TIL Å KOMME MED SYNSPUNKTER PÅ STORTINGSMELDING OM ARBEIDSMILJØ OG SIKKERHET - UTKAST TIL TILSTANDSRAPPORT FOR ARBEIDSMILJØ, SIKKERHET OG ARBEIDSFORHOLD

Forbundet har fått utkastet til uttalelse og oversender følgende merknader til saken:

Generelt synes det som rapporten i stor grad følger tradisjonell arbeidsmiljøbeskrivelse. Det er mye henvisning til eksisterende forskning og lite ny tilnærming til spørsmål som NTL mener er viktige når en tilstandsrapport for arbeidsmiljø, sikkerhet og arbeidsforhold skal utarbeides. Mye går på individrettede forhold, og i for liten grad på bruken og effektene av de systemrettede tiltak. Herunder avtalen om et inkluderende arbeidsliv, demokratiseringen av arbeidslivet, internkontrollforskrifter, verneombud osv.

Vi savner omtale av den økte uførepensjoneringen av unge arbeidstakere, spesielt rettet mot økning av psykiske diagnoser i denne gruppen. Videre savner vi en beskrivelse av det klassesdelte arbeidslivet hvor lavinntekts- og lavstatus grupper både er mer uføre og lever kortere enn høyt lønns- og høystatusgrupper.

Til enkelte avsnitt:

Kap 1.3

I dette kapitlet savner NTL omtale av arbeidslivet slik det fortøner seg for unge arbeidstakere. Vi tenker på alle unge som sliter med å komme inn i arbeidslivet som beskrives i rapporten. Mange unge må ta til takke med løse og ofte kortvarige kontrakter som vikarer, midlertidig ansettelse, prosjektansettelse osv. samtidig som de er i etableringsfasen. Denne gruppen er så vidt nevnt på side 27 og 29 men vi savner en vurdering av helseeffektene ved å være helt i randsonen av arbeidslivet.

Kap 1.3.3; Det er en svakhet at man i rapporten kun tar utgangspunkt i individenes mulighet til medbestemmelse om samhandling med ledere. Hva er effekten av et demokratisert arbeidsliv? Kan det spores arbeidsmiljøeffekt ved etablering av AMU, verneombud, tillitsvalgte osv. Er det bedre helse, arbeidsmiljø osv på arbeidsplasser hvor man har tillitsvalgte, verneombud? Vi savner også en beskrivelse av IA avtalens betydning for arbeidsmiljøet?

Side 23, kapittel "1.3.4 Arbeidstid, arbeidstidsordninger...", "De fleste heltids- og deltidsarbeidende er fornøyd med arbeidstiden sin": sett i forhold til hvilket alternativ? Kortere eller lengre arbeidstid/-dag? Når i overkant av 20 % av deltidsarbeidende ønsker lenger

arbeidstid, så har vi fortsatt en stor utfordring i å benytte arbeidskraftressursene som er tilgjengelig. I tillegg kan man også anta at mange av de deltidsarbeidende arbeider ekstra utover faktisk %-stilling, eller har flere deltidsstillinger.

Side 31, kapittel "1.4.1 Støy": Vi mener at man her snevrer inn begrepet støy til kun å omhandle arbeidsplasser hvor hørselvern er påkrevd etter arbeidsmiljøloven, hva med støy som et forstyrrende element i et åpent kontorlandskap, som ikke nødvendigvis fører til hørselskader, men sviktende konsentrasjon, stress, irritasjon osv?

Side 32, kapittel "1.4.2 Innendørs luftkvalitet", når mangelfull drift og vedlikehold er hovedårsak til dårlig inneklima, bør det kanskje innføres absolutte krav til vedlikehold og renhold?

Side 34, kapittel "1.4.6 ioniserende stråling." i siste avsnitt omtales det noe om mobiltelefoner, nettfrekvente elektromagnetiske og radiofrekvente felt og at man ikke pr dato har vitenskapelige dokumentasjoner på at yrkeseksponering kan medføre sykdom eller symptomer. Vil dette også omfatte trådløse nettverk(data) som nå finnes omtrent overalt i arbeidslivet og ellers i samfunnet?

Kap 1.6.

Dette kapitlet mangler beskrivelse/analyse av forskjellene i sykefravær, uførhet og dødelighet mellom yrkesgrupper og sosiale klasser(økonomisk inntekt).

kap 1.6.2 - side 49-50, hvor er beskrivelsen av IA avtalen og den betydningen den kan ha hatt?

1.6.4 side 52

Denne er for tynn jfr kommentar over. Det kan tolkes dit hen at det er individenes valg om røyking, manglende fysisk aktivitet osv som fører til tidlig død. Vi ønsker en reell beskrivelse av hvilke helseskadelige kjennetegn som finnes i yrkene og arbeidsmiljøet hvor de ansatte har vesentlig kortere livsløp enn andre yrker.

kap. 1.7.1 Dødsulykker i arbeid

Bra at underrapportering av ulykker - er medtatt.

1.8 side 57 uføretrygd

Det beskrives her at bygg og anlegg ikke har noen generell forhøyet risiko og uføretrygd, selv om det i denne bransjen er svært få eldre arbeidstakere. Hvorfor er det ikke er eldre arbeidstakere i denne bransjen? Hvor er det blitt av alle de som var unge i denne bransjen på 70-80 tallet?

Selv om det kan være vanskelig å fastslå om verdier, holdninger, toleranse og bevissthet mv i arbeidslivet har endret seg i positiv eller negativ retning, så kunne man ha skrevet noe om det? Er det generelt et vanskeligere/tøffere arbeidsliv i dag, enn før?

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Turid Lilleheie

Anita Busch